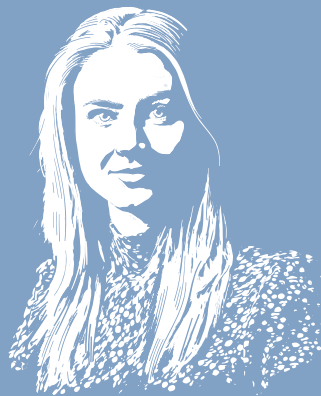

CHARLIE GROEN

Accountancy is oorlog

Stel je voor: tijdens een WK-finale wordt de rust plotseling verlengd. Puur omdat dat commercieel beter uitkomt. Of er komen extra onderbrekingen, voor wat extra reclamegeld. Vervelend, maar bespreekbaar. Omstandigheden veranderen nu eenmaal.

Heel anders wordt het als een rode kaart achteraf wordt teruggedraaid, omdat een invloedrijke bestuurder dat zo wil. Dan gaat het niet meer over het aanpassen van toernooiregels. Dan wordt het systeem zelf ondermijnd; het systeem dat de regels van het spel moet bewaken. Dan krijgt de uitspraak “voetbal is oorlog” van Rinus Michels ineens een heel letterlijke lading.

Zo hypothetisch is dat trouwens niet. Op het moment dat ik deze column schrijf is het nog maar een paar dagen geleden dat FIFA-voorzitter Infantino opperde om de commerciële rechten van het WK via een nieuwe dochteronderneming naar de markt te brengen, mét externe investeerders aan boord. De nationale voetbalbonden waren woedend en zegden per

direct het vertrouwen in hem op. Hun angst: het spel zou worden opgegeten door precies het rupsje-nooit-genoege-effect dat zo'n rendementsdrang met zich meebrengt. Of dit Infantino uiteindelijk de kop heeft gekost, weet u als lezer in september ongetwijfeld beter dan ik nu. Ik zit hier in augustus nog volop te gissen.

Dit soort ontwikkelingen in het voetbal zijn een spiegel voor iets breders: afspraken die sneuvelen zodra ze commercieel niet uitkomen. Denk aan de verkopers van een Nederlands familiebedrijf die, op advies van hun accountantskantoor, een dividendconstructie optuigden om zo min mogelijk belasting te betalen over de verkoop. Misschien mocht het net binnen de letter van de wet. Maar niet binnen de bedoeling ervan. Ook hier floot de rechter linea recta af. Een systeem verliest vertrouwen zodra mensen het gevoel krijgen dat de spelregels formeel worden gevolgd, maar de bedoeling ervan wordt omzeild. Zeker als die regels toevallig in de weg zitten van grote politieke of commerciële belangen.

Als accountant kun je je prima identificeren met het lot van de WK-scheidsrechter en de VAR. Goede compliance draait niet om regels *an sich*, maar om vertrouwen. Om de zekerheid dat iedereen volgens dezelfde afspraken speelt en dat die afspraken niet halverwege de wedstrijd stiekem worden aangepast. Accountantsorganisaties zijn de hoeders van onze financiële spelregels en zouden daar

hardop voor moeten gaan staan. Want als regels worden versoepeld zodra ze lastig blijken, of toezicht wordt aangepast omdat de gewenste uitkomst er anders niet uitrolt, vertragen we juist de verandering die we zeggen te willen: Beter voetbal en een eerlijkere markt.

Accountants mogen daarom best wat minder bescheiden zijn. Niet omdat elke regel heilig is, maar omdat de waarde van een norm juist zit in het feit dat die blijft gelden wanneer het ongemakkelijk wordt. Een scheidsrechter moet een rode kaart kunnen geven in de laatste minuut van een WK-finale. Een accountant moet kunnen vaststellen dat de cijfers niet kloppen. Ook, of misschien wel juist, als daar een hele boardroom ongelukkig van wordt.

Voetbal is misschien oorlog. Accountancy zou juist het tegenovergestelde moeten zijn: het enige spel waarin we allemaal willen dat de scheidsrechter wint. Zonder spelregels kun je nog steeds een wedstrijd spelen. Alleen weet dan uiteindelijk niemand meer of de uitslag te vertrouwen is. ←

Charlie G. Groen is praktisch filosoof met een specialisatie in inclusiviteit, strategie en verbindend leiderschap. Zij studeerde filosofie aan de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Leiden. Charlie is senior consultant in het Forensics & Integrity team van KPMG. Eerder werkte zij bij ABN Amro, PwC en was host van de BusySeasonTalks.